

TURCZI ISTVÁN

Csokonai Vitéz Műhely

(ELSŐ STÁDIUM)

Talán napok vagy hetek óta már,
(mit számít, az idő annyit sem ér,
mint a penész, mit ujjaid közt
morzsolgatsz, azután szippantasz belőle,
mélyet, eltökéltet,
merő kíváncsiságból beszippantod
mulandóságod illatát) –
makacsul zárándokolsz a zárt ajtók mögött,
egy lakásban, mely nem volt soha a tiéd,
s mire a tiéd lehetne, már rég kísétáltál
apád elképzelt frontbakancsában
a tárgyak emlékezetéből...
A függönytelen, piszkos ablakok üvegére
hiába montíroz tavaszt
a park jegenyéin átzuhanó erőszakos fény
– tetszhalott párnák, ágynemű-gőz,
fülledt némaság köröskörül.
A friss szél, mely végigcsúszik a balkonon
és az éledő növények kontyába kap,
csak marionett,
a tekintet végpontjára hurkolódva.
És más illusztrációknak vannak madarak,
csobogás, repülőgépzaj, kutyaugatás –
a természet engedékenységből való arzenál.
„Fázom”, mondd, „nagyon fázom”, gondold,
ahogy eljön az est,
és a hosszúra nyúlt árnyak között
megszégyenülten tör utat a tiéd,
az egyetlen árnyék, amelyhez közöd lehetne,
ha kiléptél volna a fényre, a színek közé,
ha AKKOR körbetáncoltad volna levetett,
bőrszínű páncélingedet.
Ahogy eljön az éj,
és a hirtelen rádtörő
selyemfekete hullámmásban
a denevér szárnytávolságát méricskéled,
az leginkább
egy középkori szerzetes sorsára hasonlít.

„O felix culpa, quae talem ad tantum
meruit labere redemptorem.”
Csupán egy menekülés maradt.
A zsalugátért csapkodja a szél.
Ellobban az utolsó gyertya is.
A sötétben gyorsabban világosodik.

(MÁSODIK STÁDIUM)

Minden nyirkos és viszonzatlan.
A nő egyenként próbálgatja a sarkokat.
Az, hogy mi van rajta,
elhanyagolható ahhoz képest, ami nincs.
A nő ettől olyan kultikus, amint
ünnepélyes lassúsággal halad
egyik saroktól a másikig.
Hosszú cigarettáját, mint rovar a piszkát,
húzza maga után;
néha belecsókol a füstbe, fejét hátralandíti,
szobanövény-hajzata megáll a levegőben
és elvágja a beszűrődő fény rátekeredő,
vékony por-pántját.
*„Ki vagy te, ki hősín leplekbe Felém
mosolyogva közelítsz S a partról e szagos
berekbe Áldott jobbodon felsegítség?”*
Most leül az egyik sarokba, oda,
ahol az első pofont kaptad egy ostoba
nyári estén húsz évvel ezelőtt
(már megint az idő: bekormozza a lelket),
felhúzza a térdét és csontos ajkát
szabadon maradt kezébe fúrja;
a várakozás hideg tökéletessége.
Alul nem visel semmit, látod, s amint kitárul,
még kíznóbb a feketeség.
Elérhetetlen közelségben tintahalak
úsznak ki és tűnnek el
egy láthatatlan magnetofonszalagon,
melyről helikopterzúgás és gyapotvágó kések
ütemes hessenése hallatszik,
betölti a szoba eltervelt csöndjét,
szétárad szabadon csordogáló ereidben.
„Hiszen ez csak egy film”,
egy filmet látsz a saját életedről,
a nő továbblép, csak egy menekülés van,
húnyt szemed mögött őserdei harc dúl,

ég a dzsungel, pusztulnak az emberek,
de először is a nők, akik azóta
helyetted kapják a pofonokat
a szégyensarokban,
jaj, szegény Zsuzsi, Andrea, Lilla
s a többiek, *isten véletek*,
a szerelem nem más,
mint a jég íze a nyelven,
amikor két lángoló tekintet
egyetlen örömpontban olvadna össze.
A szerelem a banalitás mércéje.
Amikor a hiányzó mássalhangzó
a vers falának ütődve felébreszt
kegyetlen álmaidból. Hajnal van;
Krisztus évada, és cigarettabűz.

(HARMADIK STÁDIUM)

Mint önkéntelen száműzetésed alatt
annyiszor már, megkondul a nagyharang.
A közeli főtér megtelik
templomba siető emberekkel,
nem látod, csak érzed,
nyomást érzel a szíved tájékán
és a levegő megtelik ünnepélyességgel.
Fuldokolsz és szégyenkezel.
Ma is megkezdődött a *concurus divinus*,
Isten együttműködése a teremtményekkel,
és te megint kimaradtál belőle.
Fű zöldül, fák suhognak, utcák bordái közt
a Nagytemplom felé tör a szél utat,
hirdetni a mindenség szerelmét,
az egyetlen érzéki föld-ég szimmetriát,
hol a fájdalom maga a megtisztulás.
Felszögeződtél tehetetlenséged
lüktető, hús-vér keresztjére,
tested az ellensúly,
sötéthez szokott szemedben
minden teremtésből kimaradt perc
egy-egy ostorcsattanás.
Szilánkokban hull vissza rád a fény
és megsebez. Lám,
a flagellánsok konok bizonyosságával
tűrsz, duzzadt szádról
eltűnnek a mohóság cseppjei,

s már vágyakozni sem tudsz:
álmaidban kísért újra meg újra
a sátánnak becézett Nő, régvolt nők
vászonlepedőkbe csavart
buja szubsztanciája, polip-karok
fonódnak fuldokló képzeleted köré,
a csend új végtagokat növeszt
és belédfojtja a készülő kiáltást.
Már csak a harangzúgás
visszhangzik benned,
halántékon csapódva törnek
dirib-darabokra a jól elkülöníthető hangok,
csak egy menekülés van,
felemelt kézzel állsz egy repedezett,
nagy méretű olajkép előtt,
az erő kiszaladt a karjaidból,
a meg- és elítélés képességét, úgy érzed,
sőt majdnem biztosan tudod,
már régen elveszítetted,
nincs közöd a saját
életedhez és vonásaidhoz,
istennek ajánlod fel véred gyűlölet-rögeit
és a gyomortájékon felgyülemlő émelygést.
Már tudod: végleges csönd nincs.
Csak átmeneti, piszkos kis halál-menedék.
A valóság nem mozdulat, hogy visszafogjon,
amikor ütni készülsz.